

stuhrische natura wairs preeskib labibas fehshanas, woj preeskib kartu-
selu un kahpostu stahdshanas. Ko loi or semi dora, kad truhstir sirgo
un axomo eeroitsch? — No kam tad nu sche nabaga lautini dsihwo? —
Nu, winu dsihwe ir noscheljoma; ta ir gruhta un behdiga zihnscha-
nas pehz plahna maisees reezenina. Schshanas un plauschanas laikä
wini war pelnit knapu deenas algu; bet kad wiépahrigi nabadsiba
speesch, tad schi alga aissweenam palek masaka un nepeeteek, ka strah-
neeks tik dauds növelna,zik wajaga preeskib ustura. Tod jau sapro-
tams, ta neneek ne-allek rüdenum un seemai. Par pemehru gribu
peeminet: schini panosarä weenu strabdneku us wisu sebhimo laiku
(2 lhd 4 nedelahn) wareja sadret par 2 rubleem ar pascha maiis;
seewas preeskib kartuselu agraveshanas un zitu fakn oplovschanas
dabuja tikai 10 lhd 15 kap. par deenas algu. Kad fehshanas un
plauschanas laiks pogalam, tad schee nobaga lautini nekahdas pelnas
newor wairs dabut, un kad no wajara darba nekahds krahjums ne-
allek, tad gadu no goda pagostam tee jabaro no magasino, lai pchdig
badä nonomihst. Un tomeht tee sawus behrnis ijuhta pa zeemu, lai
jebkahdas ehdamahs leetas faluhgtu. Dauds tuhstoschu tahdu, kas
pa seemas laiku gan spehtu ko nöpelnitees, tad stahw dihlä; jo pa schi
laiku pre mums ne-aron nelaahda darba.

(Turpmak beigums.)

No ahrsemehim.

Kreewijas ahrleetu ministera v. Giers'a fga zelojumi ahr-
semes wjods laikrakjös jo dshwi teek pahrspresti. Winsch bijis Ita-
lijas un tur satunajes ar lehnu Umbertu un ministeru presidentu Nudi-
m'iu; tad wajsch wairak nela nedelu usturejabs Wibbaden (Wahzijä). No turenas wajsch us Parisi, kur walts presidents Karto's un
wisi ministeri goda-meelaistös un wistös ar winu fatikusches. Beidsot
wajsch, us Kreewiju braudams atpalat, ari Berlini weenu denu usturejabs un tur no keisara Wilhelma II. un walts-kanzlera Kapriwi'a
tizis usmets. Buhtu weltiga leeta, taks paregoshanas un domas
atstahst, kuras awises, galwas lausdamaš, nostahsta pahr Giers'a fga
noluhskeem un wina farunu saturu.

Dahnijas lehninsch un lehninene, no Liwadijas, kur wini
pedaliyahs Kreewijas Keisara fudraba kahsu fwineschanai, us mahjahn
branzot atpalat, isgahjuscho festiden ir eradusches Schtetinä, no ku-
renes Dahnijas lehninsch braukshot us Berlini, Wahzu keisaru ap-
meklet. Dreideen wajsch alkal buhshot sawä galwas pilshetia Kopen-
hagenä.

Wahzija. Walts-kanzleris Kapriwi's reichstagä turejis runu,
kurä wajsch, starp zitu, fazija, ka Wahzu keisara Wilhelma II. zeloju-
man us Narvu bijschhi wslabakee panahumi. Starp Wahzijas un
Kreewijas Keisareem tagod pastahwot wslabaka un draudsigi kreatfime.
Pahr Kronshates wesibahm (kar Franzijas flote opzeemoja Kreewiju)
awises esot taisijusches pa dauds leelu trokni. Winsch (Kapriwi's)
esot zetti pahrliezinats, ka Kreewijas Keisars no wifas firb wehlaš
meeru usturet. Cjot labi, ka Franzijai tagod ir styraka waldiba, kas
spehtot kara muvinatajeem turetees preti. Ne sen ispaustahs jaufmas,
ka wajsch pats (Kapriwi's) gibot atkähptees no amata, esot nepeetees.

Franzija. Es biskaps Gutsular's, kas eekshleetu ministerim
bijia ratjijis loti rupju webstuli, no teesas tizis noteesats ar 300 fran-
keem (ap 100 rubleem) leelu naudas fodu. Bagata biskapa naudas
maks zaur to gan manami wis nefaschlus. Tomeht Katolu awises
suhdsabs pahr negantu tizibas wajashanu.

Sphahnija. Sphahnija dochi ministri wifä kluftumä atkähpu-
sches no amata, un jauna ministerija, sem ta pascha ministeru presi-
denta Kanowa, fostaahdiusees.

Aihna. Aihna kriitito wajashanäs, kas jau likobs druzin ap-
rimusches, alkaf no jauna peenehmischabs spehla. Geholas opgabolä
dumpis iszchlees, kurä weens Vägeschu Katolu preesteris un kahdi 100
Aihneeschu, kas bija peenehmischti kriitigo tizib, tukuschi nouahweti.
Aihneeschu waldiba oisshuhtiusi kara spehla, dumpi apspreest.

Brazilija. Presidenta Fonsela ihsee waldishanas preeki jau bei-
guschies. Tapat so wajsch godigo keisaru Dom Pedro'u no trona no-
gahsis, ta ari wajsch zaur dumpi tizis pesspeests, no presidenta amata
atkähptees. Bet waj zaur to ari jukas schini walst buhs beigas,
pahr to jašchaubabs. Jo wslabaka un wslabagatakä prouinze, Rio
Grande do Sal'a, art tagod warbuh negribes atkähptees no fawa
nodoma, fewi padarot par pahstahwigu walhi, — un ja tagadeja Bra-
silijas waldiba to ne-atwellehs, tad laikam bes aifins isleefshanas schi-
leeta netiks iszchlees. — Tas wiseem teem aigahjeem, tas tagod
no Europas grib dotees us Brasiliju, buhtu ja-eewehro. Jo sivejä
sem, kur koxch plosahs, nomeesies us dshwi, buhtu wileelakä weegl-
prahktiba. Jaunajam presidentam ir wahrdi Peichato.

No eekshsemehim.

No Pehterbargas. Pehterbargas netaps scho seem' pilgalma bal-
les noturetas. Muhsu kungs un Keisars nolehmis, ka to naudu, kas isheetu
par schibm vallehm, doku truhkuma zeetem. Tapat ari turenas muhsch-
neeki un ziti augstas lahtas lungi un bagatueki no-istrifschot nekahdas
balles. Zaur to modes preeskib weikaleem nebuh nekahdu virzeju, un
scho preeskib isgatavotajahm, kas ar to pelna sawu deenijchku maiis, buhs
gruhti laiki. Daahs modes preeskib pahdotawas jau beiguschas fawu
tigoshanas. Ari dauds smalst schuweju, kuras pagatawoja gresnas
balles drehbes, ka ari dauds mahlslig puku taifitaju pilshchahs bes
darba. — Pehterbargas sahtibas bedribi eatafijusi Pehterbargas weetu
westahm tehjas nomus, kur par it lehtu naudu war dabut dseri tehju.
Sahtibas draugi un zeenitaji apfweiz scho tehjas nomus ar leelu
preeli. Lihd schim bija Pehterbargä prezus tahtas tehnijas, un
tagad grib eatafist wehl festo. Tehnjaz atturehs daschu labu no fli-
reem dshreeneem. Zaur winahm aistaupiées daschs naudas grafis,
wefeliba netiks isposta un zilwesi buhs jo spigri pee fawa sawu.
Ari Nihgä biji senalobs gadobs tahtas meetas, kur lauzeneeki mehdia
cebraukt, waj nu fawus furgus atpahntat un pa-ehdinat, waj ari va-
nakti pahrgule, dabujama latra laikä par lehtu naudu itin laba, filta
tehja. Tagad ari gan war dabut, bet tad ir ja-apstelle, jogaida un
jasamakä dauds dshreenee nekahd. Bet lauzeneekam, pilshetia ee-
brauksham, war wokas gaidit. Tä tad jadset, kas pee tolos un fo-
tit ohrtaki war dabut: tas ir — alus un brandwihns. — Rekrushu
ispirshchanas kwishes jau palikuschahs tik retas un dahrgas, ta par
wennu tahtu kwishli aismakä 25 tubst. rublu. — Preeskib 30 gadeem
neliaka Keisars Aleksanders II. dshwinaja Eelsch-Kreewijas sem-
neekem brihvestib; jo semneeki bija lhd tam laikam wehl dsmi —

peedereja fawem fungem. Bet lai gan brihwiba ir augsta un dahrga
manta, tad ar to ween nepeetika. Semneekem waisadheja palikt ari
par semes ihpschneekem. Bet wini paschi ween to nepehja. Ari
schini leetä nahja augstä waldiba palibgä, no muischneekem semneeku
semi atpirkdama. Lai gan semes zena bija nosazita ihsti sema un meh-
rena, tad tomeht isnazha atpirkahs semes wehrtiba, proti 32 milj.
874 tubst. 329 defetinas, 896 milj. 63 tubst. 805 rublus leela.
Semes atpireju dwchselu staits bija 9 milj. 138 tubst. 615, un
mahju ihpschneeku — 93 tubst. 743. Us satru dwchselu isnahja zaun-
mehtä 3½ defetinas semes, un defetinas zena — 30 rubl. 90 kap. —
Pehterbburga kahds Amerikaneesch eerehdniis atsuhitjus no Londones
Turku kweeschu miltu prowes, lubgdams, lai taks ismehginajot, waj
buhtu derigas usturam preeskib Kreewijas boda zettele. Ja schee
milti buhtu leetajami, tad no teem loti dauds teek pefolits bes mafas,
proti tos fa dabantu no Amerikas scheit atsuhitjus. Amerikaneesch tå
tad naw wis aismirsches, ka Kreewijas zilkahrt Tschilago pilshetias no-
deguscheem bagatigi zaun dahmanabm palihdsejusi un ari winu at-
swabinochanas karä allasch teem palihdfigu roku fneegusi. — Schihm
sinahm pefleenotes, "Nowoje Wremja" leekahs sinot, ka jau no Ame-
rikas us Kreewiju ejot zelä trihs milfigi fugi, ka pirmas fuhtijums
ar Turku kweeschu milteam. — *

Widseme.

No Nihgas. Pehz nupat isnahfuschaahs Nihgas adresu grab-
matas, Nihgä esot kahdu 450 eelu, kahdu 8200 namu un 50 tubst.
800 pastahwigu eddshwotaju. Pehdigi minete pehz fawem amateem
fakrati schahdäschikäs un ihpschöschä skaitös: 155 dakteri, 22 sobu
ahrsti, 18 apteekneki, 27 arkitekti, 65 muzeneeki, 25
graahmatu drukatoji, 18 graahmatu schheji, 27 graahmatu yahdewoji, 5
dreijatagi, 7 drehbju krahfotaji, 2 mihiu zirteji, 18 sveineeki, 24
dahrijneki, 3 ahdegehi, 1 glahsneki, 42 selta un fudraba taleji, 32
selta taleji, 7 grameeli, 9 zimdu schuweji, 60 wezmahtes, 12 instru-
mentu taifitaji, 26 skahrdneki, 4 wara taleji, 2 lakeeretaji, 44 namu
krahfotaji, 18 muhneeki, 15 mafaniki, 2 melderi, 23 zeputneeki, 4
optiki, 10 fotografi, 41 svehrinats teesu aifstahws, 16 priwati teesu
aifstahwi un 19 scho pchdigio palihgi, 8 foglineeki, 5 atsleghu kaleji,
39 kaleji, 40 skroderi, 37 skroderenes, 10 skurstenflauzitaji, 91 tur-
neeks, 2 schgeltaijstaji, 3 seepneeki, 5 striku wijeji, 19 afmenu kaleji,
14 tapeceretaji, 7 galndeki, 11 podneeki, 11 apselitaji, 15 rotineeki
un 31 namdaris. Bes schiem minutem ir wehl daschi zitt weikalneeki,
ihpschti tirgotaji, kuras wifas usfraitit, schi nam eezvehjams. Bitem
lehldams pohri, wehl til grabeju peeminet tahdus tirdsnezzibas awotus,
kas wairak lauschi deenishki vohtitai tuwojabs, — proti Nihgä esot
218 olus pahdotawas, 52 schenki, 131 pahrtikas bode, 194 resto-
ratis, 53 lehki un 24 meesnizas. — Schos skaitus ne pirma gala
tuval opgaismojot, japeemin, ka eelu nosaukumu sinä Nihgai ir wai-
rak Kuremes, nela Widemes tibpus; jo tai ir 20 Kuremes pilshetu
waj meestu- un 12 muhsu eelas, turpretim tikai 8 Widemes pilshetu
waj meestu- un 6 muhsu eelas. Tä tad pehz eluu fvara Nihga wai-
rak nela otr'tek in kuremniga, nela widemniga. Rahdös Kuremes
skaitös ir Dundaga, Eere, Schrpils un Bez-Saule, un redsi, tahti ir
Nihgä fawas ihpschöschä eelas. Nepeeteek jau ar wenu: Baulkai un
Kuldigai ir Nihgä pa diwahm celohm. Widemes pilshetus ar schahdu
godu newar wis leelites. — Namu skaitus sinä jaleezina, ka wina
skaititaji stigajusches pa wezum wezham robeschahm. Pehz wizjauna-
fahs Nihgas eddalishanas un pedalischanas tai ir wairak eluu un tam-
lids ari wairak namu. — Kad nu pehz adresu graahmatas sinahm
Nihgai ir apala skaiti kahdi 50 tubst. 800 pastahwigu eddshwotaju
un pehz geografijas pavisam 170 tubst. dwchselu, tad isnahb, ka katu-
ram strahdneekam waj opgahdatjam, fewi libdska skaitot, ir ja-ustura
wairak nela 4 dwchseles. Bet kad nu dauds no opgahdneem wee-
numehr ir nepehjigi, waj nu mantä waj garä nabagi, waj meesas ne-
spehjigi, tad, zaur'zaurim nemot, isnahb gan, ka latram darba spehj-
gam mäfes tehmam buhs ja-ustura tahtas veegas dwchseles. Tas ir
pa dauds, un no tam ishlaudrojabs Nihgineku gruhti dshiw. — Us
lahda yamata notikus omatneku skaitishanas, waj us junstu, patentu
woj monopolu, to newar noweedet; jo redsi un dsridi: Nihgä, kur pul-
stenu pifti tuhftosch' tuhftosch'hem, no augstä basnizas torna lhd strah-
neku semajai westes labatai, tur now neweena pahsa pulstentajsta! —
Ir gan 17 pulstenu magoskaas, bet bes tahti meistera now neweena.
Nihgä, kur logu un ihpschti rubschu buhs miljoneem, kuras deenestme-
tas, wehtra, krusa un sagli weenumehr fadausa, ir tik weens weenigs
glahsneeks. Siprai tizibai schi jaahk schaubitees! — No tirdsne-
zibas weetahm, kur tigrojabs ar bauhdamahm leetahm, alus pahdotawas
istaifa to angstalo skaitli. No tam redsames, kas ir Nihgineku
uniiversal-ustures: putoschä, reibinoschä, gitigä, krahfotä, tuhltin tuhltä
dihguscho meschii putra, ko streeb bes farotes, bes aifdara, bes fahls, bes
famanas. Schini drakki noslihst laikhu tilibä, wefeliba, kreetiba,
strahdiba, godiba, montiba un dshiwiba. Reibdams, wemdams un ne-
labi halsi fleegdams peld schi tautas nahlamibas liitenis un atspogu-
lojabs eelsch dshrejtu jeb streebju populerisla salama wahrda: Dserjum
alu, — dohns galu! —

No Dselsawas. Dselsawä atrodahs laudis, kas ari sirga galu
ehd. Bet kad nu trelai, jauni sirgi deemegan dshrgi, tad wini nem
ari par labu ar "ahdaineekem" no 3 lhd 5 rublu mehrtiba. Nezik
sen atpalat ir Dselsawä weens tads tschahs tizis lauts, wahrits
un chst. —

No Jaun-Gulbenes walsts. Ka ne wis tik pilshetias ween,
bet ari us semchim rodahs pahdrotschi, isweizigi blehsci, to rahda felo-
schais notikums. Rahda nakti (ta pehz pusnake) erodahs S. mahju
rijä laikä iszchlees zilwesi pahneemeezehm, kuras ir fozchluhshahs ul-
kulshana. Nedot isweizhi, jauni zilweli gehrbushos githä uvalka
un tihra wechä, meitahm ja leelaks brihnumas, kas gan schim zilwesam
waretu buht par eemesli, nahkt pekfwehpuschä tizä. Sveschneeks joko-
johs ar deenestneezehm un palihd wihnam pat strahd. Winsch jautä,
waj tad pati fahmeeze unahfschot kult. — Bet saken, kas juhs tahds
eseet, un ko juhs te mellejeet? meitas sveschneeks waizä. — Schis
atbild: "Ne es pahr jums waizaju, ne ari jums pahr mani lahda mai-
gaschana." — Pehz brihshä sveschneeks no meitahm atwadahs un
aseet. — Rihä meitas stahsta fawu jozigoo peefshwojumu fahmeezei
un newar ne nosmeeees un nöpreezatees ween pahr jautro nakti westi.
Bet fahmeeze dod padomu, lai apskatotees pa mahjahn, waj ejot wehl
wiss fahribä. Meitas ari fatuhftahs. Weenai gadahs eet us aitu
fahli; te wika atrod, ka tshetru, pasch labako, aitu truhft. Tagad
tik leeta ishlaudrojabs. —

Kurseme.

Leel-Swehtneeki, kureem aifwinu nedel' bija pagasta amatu
wihru wehlefschana, eemehelejuschi atkal to pasch lihdschini, jau il-
gus gadus pagasta wezakä amata esocho Kristapu Weilanda fgu. Pro-
tams, vrähtigaki tas jau ari ir, kad eewehl no jauna tahdu wihru, kas
jau gadeem uistizigi fawu amatu nokopis, nela kad klausitu daschu par-
tiju musinatajeem, kuri latras fawu kandidatu teiz un fawè, un dasch
wehl tahdu zildina, kusch pat, fihwä dehl, atdod pehdejo graudu
puhreli! — ns.

No Sodas. 6. Novemberi schijenes Swirkaku-Lihsu mah-
jäss, ar futu fulmaschinu labibu kulot, Sodu Dures mahju fahmeeza
kalpam Jekobam Weeglam, skursteni nolaishot, neusmanigam buh-
damam, roks pakluwusi sem flursten gala afsahs kants us nolaishamahs
weetas un foti wahrigi fadragata, ta jaha jahdahs, ka waj nu tas us
minetahs roks muhschigi paliks kropis. — Gelauschahanahs sahdibas
beidamajä laikä bechsi ween fahf alkahrtotees. Tä par pemehru
nakti us 7. Novemberi schijenes Purizu-Knihsu mahjäss diwas kafpem
erachditahs peeleekamahs weetas jeb fahf ustaustas un daschas tur ar-
raldamahs leetas, ta drehbju gabali u. t. j. pr., nabaga kafpimeem no-
laupitas. Nosagta mantiba un ari sagli ir bes pehdahm pagalam,
kaut gan pakalmekleschanas netruhst. — B.

No Gallonajas, Augsch-Kursem. Pehz notikus
schas laukpagastu faweenoschanas, mehs feschi pagasti, ka Leel-Bornes,
Gallonajas, Rosalische-Sihkeles, Sihkeles mahzitaja, Toganijs un
Bez-Sallenfejas, sem nosaukuma Gallonajas pagasti, kluwahl fawee-
noti, kuri kopä lhd 2000 dwchselu skaita un pehz tizibahm schahbi
fahrti: lutertizigo 800, fatolitzigo 800, pareitizigo 250 un wezt-
zigo 150. — Schi gada 2. Oktobera deena bija muhsu kluftajä sem-
neelu dshwëjōjo eewehrojama un swariga; jo schi deena eeswehjtja Tar-
takäla krahjchno, jaun-usbuhweto Gallonajas fawenoto pagastu wihdes
un teesas namu. Rams, fehta un zelsch bija puchkoti ar farogeem,
salumeem, goda-wahrtceem, egliteem un maseem farodineem. — Ap-
pusdeene fahf zeen, fwehku wees eeraftes, kuru pulka attrahab: zeen.
Gallonajas dsmikundse A. M. von Niemann un winas dehl, kuri jo
dshwëjōjo dalibu pee muhsu jauna teesas nama uszelschanas rehma, sem-
neelu leetu komisars W. R. von Kruma fgs, apriaka preeskibneka jaun-
aikais pahlgas Majewskas fgs, uradnits Sarina fgs un wehl ziti.
Eeswehjtshans isdarija pareitizigo mahzitajs Aleksejs Schachows un
lutertizigo mahzitajs Claus. Kad wisi leelajä, ar augsta Keisara
bildi grefnotaja istabä fapulzejabs, kuru teesas lozelli fawas schdes
noturehys, tad runaja pareitizigo mahzitajs Kreemu waloda un lu-
tertizigo mahz

